Roofvogels Noord-Beveland resultaten 2026

Inhoud

Roofvogels Noord-Beveland resultaten 2026 1

Werkwijze 3

Resultaten 2026 en verschil met 2025 3

Torenvalk 5

Buizerd 8

Bruine kiekendief 12

Havik 14

Sperwer 14

Boomvalk 15

Evaluatie 22

27-10-2026

Justus van den Berg en Adri-Jan van der Velden

Foto's: Adri-Jan van der Velden (tenzij anders vermeld).

Werkwijze

Dit jaar hebben wij, Adri-Jan van der Velden en Justus van den Berg, weer intensief gezocht naar broedende roofvogels op Noord-Beveland. We doen het ‘vaste land’ zonder de gebieden aan het Veerse meer (Goudplaat en Schotsman) ook het recreatiepark De Banjaard valt buiten ons gebied, evenals de 2 bosjes aan het Veerse Meer (bij Camping De Paardenkreek en bij de Zandkreeksluis)

We hadden dit jaar een andere strategie dan vorig jaar:

- we inventariseren nu één keer per week en je hebt 2 rondes nodig voor het hele eiland;
- vanaf begin februari geschikte nesten karteren (is gelijk aan vorig jaar);
- op onze eerst ronde op 10 februari hadden we een buizerd met tak die naar het nest vloog, dus dat was een leuke start;
- als we een vrouw (Buizerd of Torenvalk) op het nest hebben gevonden, dan hoef je daar feitelijk de komende 3 weken niet meer te kijken, want dan zit ze nog steeds op het nest;
- Na die drie weken kijken we om de week of we jongen zien.

We zijn begonnen op 10 februari en de laatste waarneming was op 17 augustus. Veelal gingen we gezamenlijk een keer per week voor een tocht van 3 uur. Adri-Jan heeft nog een groot aantal inventarisaties gedaan bij de Wantes kuub (en de rest van Noord-Beveland), voor de Bruine Kiekendieven. Justus heeft aanvullende inventarisaties gedaan voor de Buizerd en Boomvalk. Totaal zijn we 57 keer gaan kijken.

Nieuw was dit jaar dat we een camera op stok hadden en bij de torenvalken in de periode dat ze op de eieren zitten hebben we alle bezette nestkasten bezocht. Dit kan natuurlijk alleen als je toestemming van de eigenaar hebt. We hebben dus veel aangebeld en men was zeer enthousiast en wilde graag weten hoeveel eieren er lagen en ook hoeveel eruit waren gevlogen. Dit kost veel tijd maar dat is in een periode dat ook de buizerds op het nest zitten en daar hoef je dan geen aandacht aan te besteden.

Resultaten 2026 en verschil met 2025

De resultaten van onze inventarisaties op Noord-Beveland zijn samengevat als volgt:

Tabel. Overzicht van de resultaten in 2026

2026			
soort	nesten	Uitgevlogen jongen	Gemiddeld aantal jongen per nest
Torenvalk	10	34	3,4
Buizerd	13	28	2,2
Bruine kiekendief	2	9	4,5
Havik	2	Pm	Pm
Sperwer	0	0	0
Boomvalk	1	2	2

In 2026 is het aantal nesten van Torenvalk en Buizerd aanzienlijk gestegen respectievelijk met 43 en 63%. Ook het aantal uitgevlogen jongen is sterk gestegen met respectievelijk 95 en 65%. Mogelijke verklaring voor deze ontwikkeling is een goed muizenjaar.

Ook bij de kiekendieven zijn er per nest meer jongen uitgevlogen (4,5 t.o.v. 3,5).

Bij de Torenvalk is het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen in 2026 duidelijk hoger dan in 2025 (2,7 t.o.v. 3,7). Opvallend is dat het aantal uitgevlogen jonge buizerds in 2026 net iets hoger is dan 2025.

Tabel. Vergelijking van de resultaten in 2026 met 2056

soort	nesten			Uitgevlogen jongen			Gemiddeld aantal jongen per nest	
	2025	2026	2026 / 2025 %	2025	2026	2026 / 2025 %	2025	2026
Torenvalk	7	10	143	19	37	195	2,7	3,7
Buizerd	8	13	163	17	28	165	2,1	2,2
Bruine kiekendief	2	2	100	7	9	129	3,5	4,5
Havik	2	2	100	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm
Sperwer	1	0	Pm	3	0	Pm	3	0
Boomvalk	0	1	pm	0	2	pm	0	2

23 februari

Torenvalk

Aantal kasten

In totaal zijn er 26 nestkaarten aangemaakt. We hebben één ‘wild’ nest kunnen vaststellen onder de afkap van een landbouwschuur (net naast een volledig vervallen kast). Op vier locaties betreft het 2 en 3 nestkasten dicht bij elkaar, dus zijn er feitelijk 23 mogelijke territoria. De kwaliteit van de kasten verschilt enorm: van strak “trespa-achtig wit” tot half uit elkaar vallende houten kast. Dit jaar 10 nesten met (uitgevlogen) jongen. Eén nest met 5 eieren/jongen is geplunderd, onbekend is wie dat heeft gedaan. Er waren totaal geen sporen meer.

Totaal zijn er 37 jongen uitgevlogen, waarbij de meeste nesten 4 jongen hadden en 2 met zelfs 5 jongen.

						totaal
Aantal jongen per kast	1	2	3	4	5	
Aantal bezette kasten	0	1	2	4	2	10
Aantal jongen	0	2	9	16	10	37

Opvallende zaken

Diverse succesvolle kasten staan op plekken die intensief gebruikt worden. Bijvoorbeeld:

- boven de entree van een landbouwschuur;
- langs de entree van een minicamping. Begin april kast bezet door paar. Op 3 april was de kast gekraakt door kauwen. Later zijn de kauwen verjaagd en zaten er weer torenvalken op;
- bij het proefstation voor de uien, waar intensief onderhoud plaats vindt en ook nog een open dag op de tijd dat de jongen bijna vlieg vlug zijn;
- soms behoorlijk laaghangend en/of met onvoldoende vrije in- en uitvlieg ruimte. Geen van deze kasten was overigens succesvol;
- prooioverdracht zie je weinig als er jongen zijn. In het begin nog wel een paar keer gezien als het vrouwtje op de eieren zat.

Nestkast dat later geplunderd is (13 mei)

9 juni, al grote jongen (vangrail)

12 juni. Kast Geelhoed, nog kleine dons jongen

22 juni grote dons jongen

Buizerd

Aantal bezette nesten

Er zijn 13 succesvolle nesten geweest met in totaal 28 jongen. Het aantal jongen per nest is:

- 1 nest met 1 jong;
- 9 nesten met 2 jongen;
- 3 nest met 3 jongen.

In totaal hebben we 19 nestkaarten aangemaakt. Voor een deel was het ‘geen broedpoging’, maar ook ‘succes onbekend’.

Eén territorium is zeer waarschijnlijk door een Havik verstoord, die vlak in de buurt een nest had.

Buizerd·2026¶

broed¶ Wel·territorium·geen·broedpoging¶

¶

1,·2,·3 jongen·uitgevlogen¶

Plek van de nesten

De locatie van de nesten is als volgt:

- 5 nesten zijn in populierenbomen langs de weg;
- 4 nesten liggen in bossen;
- 4 nesten liggen op grote groen erven.

We hadden geen last van agressieve buizerd.

Opvallende zaken

Het meest westelijke nest van een buizerd ligt ten westen van Wissenkerke. Daar hebben we in 2025 geen broedpoging kunnen vaststellen. Er was een geschikt nest op een groot en groen erf. We hebben wel een paar keer één enkele vogel gezien, maar nooit een vogel op nest, een paar of zoiets. Totdat we op 10 juli drie roepende juvenielen hoorden. Ze zaten zo'n 50 meter uit elkaar.

Ook in het Bokkegat (midden). Een paar met in het bos geschikte nestplaats. De locatie hebben we niet kunnen vaststellen, maar wel op 22 juli twee jongen die een ouder achterna gingen.

Bij de nesten in laanbeplanting is het vaak makkelijker om de broedpoging en de aanwezigheid van jongen vast te stellen.

Bijzonder was het nest aan de noordzijde van het Bokkegat:

- vanaf 18 maart is het paar duidelijk aanwezig;
- 24 april nog met een tak aan komen vliegen en via 2 tussenstops naar het nest;
- we hebben echter nooit een vogel op het nest gezien, omdat het een zeer dicht bosje is met ondergroei van o.a. bramen, dus daar kom je niet zo makkelijk;
- 2 juli bericht van een boer die zorgt voor het vee in het Bokkegat: er lag een jonge buizerd in de waterbak voor het vee. Deze bak staat vlak bij het nest tegen de bosrand aan. De vogel leefde nog en is afgevoerd naar de Mikke in Middelburg. Deze boer kende we omdat op zijn erf een Torenvalk in een kast zit. Met dit soort contacten krijg je dus soms zeer waardevolle informatie;
- op 22 juli zat een jonge vogel op een paalhekje en bleef zitten totdat we 15 m bij hem vandaan waren. Uit het bos riep nog een jong;
- waarschijnlijk is de vogel in de drinkbak het oudste jong geweest die een vliegpoging deed;
- totaal dus 3 jongen waarvan er één is afgevoerd naar de Mikke

Schotsman

Mark Hoekstein heeft op 31 maart een nestkaart aangemaakt voor een paar in het oostelijke deel van de Schotsman. Paar zit 50m van het nest en er zijn verse takken op het nest Dit is buiten het gebied dat wij inventariseren.

Maar we hebben wel twee waarnemingen (12 maart en 11 mei) in de directe omgeving. Deze zijn naderhand toegevoegd.

Op grond van de Telrichtlijnen van SOVON is dit een zeker territorium. We weten echter niks over het aantal jongen. Er zijn dus te weinig gegevens. Dit nest is niet meegenomen in de aantallen.

Mogelijk zijn er in het gebied van de Schotman wel meerdere territoria. Als je de oppervlakte vergelijkt met het Bokkegat, waar 3 territoria zijn dan zou je een dergelijk aantal ook hier kunnen verwachten. Het vinden van nesten in een groot bosgebied is tijdrovend.

Datumgrenzen, normbezoeken en fusieafstand

geldige waarnemingen				normbezoeken				minimaal vereist			fusie-
adult	paar	terr	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg	datumgrens	afstand
.	X	X	X						2	25-1 t/m 10-7	1000
X	.	.	.					3	2	25-1 t/m 10-7	1000

Criteria voor een territorium (SOVONhttps://stats.sovon.nl/stats/soort/2870)

20 feb bij prooi in het veld

25 juni. Uitgevlogen jong vlak bij nest op de akkerrand. Bleef heel lang zitten.

Bruine kiekendief

Aantal bezette nesten

Alle inlagen zijn intensief bekeken. Gesleep met nestmateriaal is gezien in de Wantes kuub (minimaal 3 nesten), de Inlaag Anna-Frisopolder (één nest), de inlaag van SBB bij de Strandhoekweg in Kamperland en de inlaag ‘s-Gravenhoek in Wissenkerke. Maar door de droge lente (en zomer) ging het net als vorig jaar helemaal mis.

Vanaf 18 mei hebben we geen activiteiten meer waargenomen in de inlagen. Het water stond al lang heel laag en in de Wanteskuup was de hele tijd een vos aanwezig die door het gehele rietveld kon lopen en af en toe aan de waterlijn kwam kijken. De nesten zijn dus verlaten.

Opvallende zaken

In de tijd van de keuze van de nestplaats wordt op veel plekken in het riet geland. Soms alleen door het vrouwtje maar vaak komt ook het mannetje erbij. Deze locaties hebben we genoteerd als mogelijke nestplek, maar naderhand blijkt dat veel plekken het niet worden en er voor een andere locatie is gekozen. Feitelijk moet je alleen locaties noteren waar met nestmateriaal wordt geland. Als je regelmatig kijkt is dat goed waar te nemen. Maar goed al die locaties zijn verlaten.

Dit jaar vonden gelukkig wel nesten aan de zuidelijke rand van Noord-Beveland. Twee locaties zijn succesvol geweest met 4 en 5 jongen. Dit was in een zone langs een watergang met riet, mogelijk zaten de nesten ook in de bloemrijke akkerrand. De locaties lagen vlak bij elkaar maar dat was op een hele grote afstand en per voet niet bereikbaar. We konden de ontwikkelingen wel goed volgen mede omdat er een verschil zat in de ouderdom van de jongen. Het nest met 5 jongen was eerder.
Maar in het begin, toen de jonge net vliegvlug waren, zagen we hooguit 3 jongen (bij beide nesten). Daarbij zaten de jongen het late nest op de dijk op de uitkijk naar de komst van de ouders. De jonge van het vroege nest waren meer verspreid op de akker.

We werden verrast toen er bij het vroege nest 2 ouders kwamen aanvliegen met voer. Eerst gingen de twee grootste jongen ernaartoe maar even later ook de 3 jongere. Toen wisten we dat het er vijf jongen waren.

Helemaal toen even later bleek dat bij het late nest er ook een ouder kwam met prooi en toen er vier jongen de lucht in gingen. Dus wij wisten het zeker 2 nesten met 4 en 5 jongen!

Op een andere locatie was een man kiekendief druk bezig met nestbouw. In een korte tijd meer dan 10 keer met nestmateriaal naar dezelfde plek. Maar dat heeft toch niet geleid tot een succesvol nest, want we hebben er geen vrouw gezien.

19 maart Wantes kuub

19 maart Wantes kuub

Havik

Aantal bezette nesten

We weten dat Mark Hoekstein alle nesten van Havik inventariseert en ook de jongen ringt, toch hebben we onze waarnemingen gewoon toegevoegd.

Er zijn twee territoria vastgesteld en ook jongen gehoord.

Opvallende zaken

In februari en maart zie je en hoor je de havik geregeld. Daarna wordt het stil, totdat de jongen gaan piepen. Daar zit best een lange tijd tussen.

Sperwer

In het voorjaar zie je geregeld wel een Sperwer jagen. We hebben zelf een paartje in baltsvlucht gezien, maar dit jaar geen nestlocaties kunnen vaststellen.

Boomvalk

Aantal bezette nesten

Dit jaar succes: één nest boomvalk met 2 uitgevlogen jongen. De nesten van Boomvalken zijn moeilijk te vinden. In Avifauna ZEELANDICA (Peter L. Meininger 2022) staat vermeld dat op Noord-Beveland het aantal broedparen in de periode 1996-2015 wordt geschat op 4-6 en daarna 1-3 (als gevolg van de komst van de Havik).

Het 1e nest

Op 30 april heeft Jeroen van Kruiningen een Boomvalk gezien op een nest. Het was een populier in een lange laan. Het nest is van een Kraai geweest. Wij hebben in de weken daarna het nest geregeld bezocht maar nooit een vogel gehoord of gezien. Het nest was dus helaas verlaten.

Baltsend paar Later een vogel op nestrand (foto Jeroen van Kruiningen, 30 april 2026).

Het 2e nest

Op 25 juni wilde we een buizerdnest controleren. Langs de lange weg staan een paar groepjes van 5 populieren. We stapten uit en zagen tot onze grote verrassing een boomvalk wegvliegen van de omgeving van het nest. Even later een piepend geluid (kort, zacht, herhalend) vanaf het nest.

Wij waren dus zeer blij. Naderhand bleek dat we ons een rij hadden vergist voor de Buizerd. Dat nest zat 200 meter meer naar het oosten.

We veronderstellen dat dit paar hetzelfde is als die door Jeroen van Kruiningen is waargenomen op 30 april. Het nieuwe nest lag goed verscholen tegen de boomstam aan terwijl het eerste nest meer in de kruin lag.

2e jaars boomvalk die als 3e vogel de hele tijd aanwezig was (3 augustus)

7 augustus

Juveniel op nest met op de rug nog een beetje dons . Aan de linkerkant is de achterkant van het hoofdje te zien, net achter het blad (7 augustus).

11 augustus juveniel op nest. Nest ligt dus tegen de boomstam aan.

Juveniel 20 augustus (Foto M. Hoekstein)

Leuke waarnemingen

Waarnemingen van broedende boomvalken zijn er weinig, daarom een aantal leuke waarnemingen die wij hebben gedaan:

- 27 juni. Adult in broedhouding. 2 meter lager tegen dezelfde stam zit een houtduif op nest! In de hele bomenrij zitten veel houtduiven. Het schijnt dat zij bewust de omgeving van een Boomvalk opzoeken, omdat ze dan beter beschermd zijn;
- 28 juni. Buizerd wordt aan de noordkant verjaagd, hoog kort kie-kie-kie. Boomvalk zat in een boom aan de noordkant van de weg. Na het verjagen gaat de Boomvalk met snelle korte vleugelslag naar de nestboom (zuidkant van de weg), Gaat later jagen in noordelijke richting.
- 30 juni. Ouder komt aanvliegen met prooi (huiszwaluw) (waarneming van M. Hoekstein).
- 14 juli. Boomvalk vliegt uit wegbeplanting en gaat op jacht in noordelijke richting. Een half uur later 3 duikvluchten met geluid boven het nest. Vogel vloog weg. Nog naar het nest gekeken maar niks te zien of gehoord.
- 21 juli. Twee boomvalken (paartje?) vliegen af nestboom, blijven minutenlang erboven hangen. Niks aan nest te zien.
- 24 juli. Boomvalk vliegt uit boom ter hoogte van nest en gaat in de top van de meeste oostelijke boom zitten. Kijkt om zich heen. Na 25 min ging hij op jacht in zuidwestelijke richting. Op nest niks te zien of te horen.
- 30 juli. Boomvalk (waarschijnlijk man) zat aan de noordkant van de nestboom ter hoogte van het nest. Na een kwartier een kort vlucht in westelijke richting en kwam terug. Een 2e boomvalk komt waarschijnlijk vanaf het nest. Kort vluchten achter elkaar aan (mogelijk prooi overdacht). Een gaat naar nest en roept kort kiek, kiek , kiek een keer of 3. Later vliegen ze weer achter elkaar en het lijkt erop dat het vrouwtje hem verjaagd of was dit de 2^{e}jaars boomvalk? Hij gaat jagen hoog met de thermiek.
- 6 augustus. zacht langdurig gepiep vanaf nest, wel 20 tot 28 piepjes aaneen. Eén keer harde alarmroep vanaf het nest.

- 6 augustus. Adult boomvalk komt vanuit het zuiden aanvliegen en gaat cirkelen. 2e komt uit bomen en gaat erna toe. Vliegen gezamenlijk in zuidelijke richting. Alarmroep uit nest. De 2e is dus waarschijnlijk de 2ejaars boomvalk.
- 10 augustus ouder op nest. Vanuit het zuiden komt er een aanvliegen en 2ejaars gaat ernaartoe. Daarna vliegen ze weg. Ouder nog steeds op nest
- 11 augustus Juveniel vliegvlug (?) op nestrand (foto),
- 11 augustus. Vogel rechtop in het nest. jong constant piepend: zacht, 15 tot 28 tonen achter elkaar (totaal 4 keer) Alarmroep als 2 blauwe reigers overvliegen
- 17 augustus. Boomvalk vliegt weg uit bomenrij in zuidelijke richting. Even later komen er 2 aanvliegen en alarmeren, geen voedsel.
- 17 augustus. gepiep vanaf het nest. Later alarmroep vanuit het midden van de bomenrij. Op het nest niks te zien.
- 20 augustus. een vliegvlug jong vliegt vlak bij het nest rond, op het nest niets te zien (Mark Hoekstein).
- 24 augustus. Een juveniel vloog uit de bomenrij richting zuid. Enige tijd later volgde een tweede.

Is begin van de eileg nog vast te stellen.

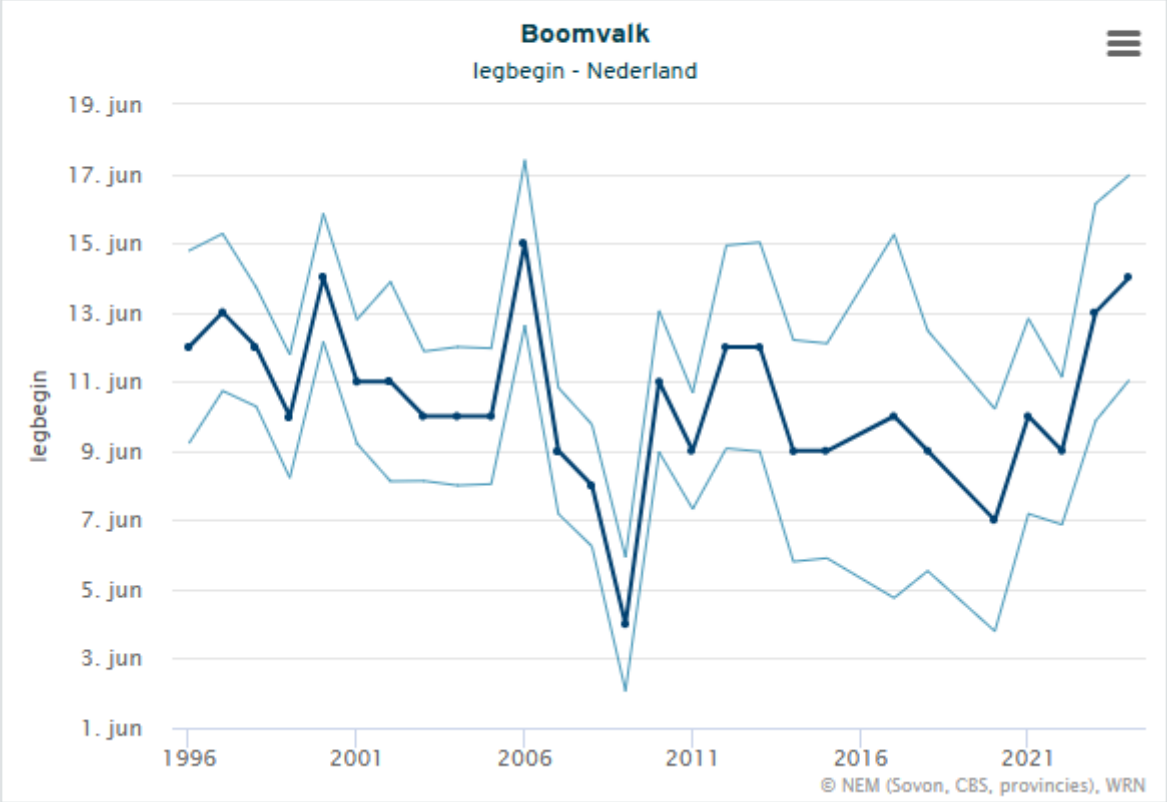
Volgens SOVON is de gemiddelde datum van de leg van het 1e ei 14 juni (week 24). In de 'Veldgids Roofvogels' (Benne Génsbol, 2006) staat vermeld:

- 28-31 broeddagen (4 weken);
- na 28-34 dagen zijn de jonge vliegvlug (4 weken).

Als je uitgaat van het 1e ei op 14 juni , dan komen de jongen op 12 juli uit het ei. De jongen zijn dan vliegvlug op 19 augustus (week 34). Dat is wat we ook hier hebben gezien. Dus deze boomvalk komt zeer goed overeen met het gemiddelde.

Jeroen van Kruiningen had een baltsend paar op 30 april. Blijkbaar duurt het dan nog anderhalve maand voordat het eerste ei wordt gelegd.

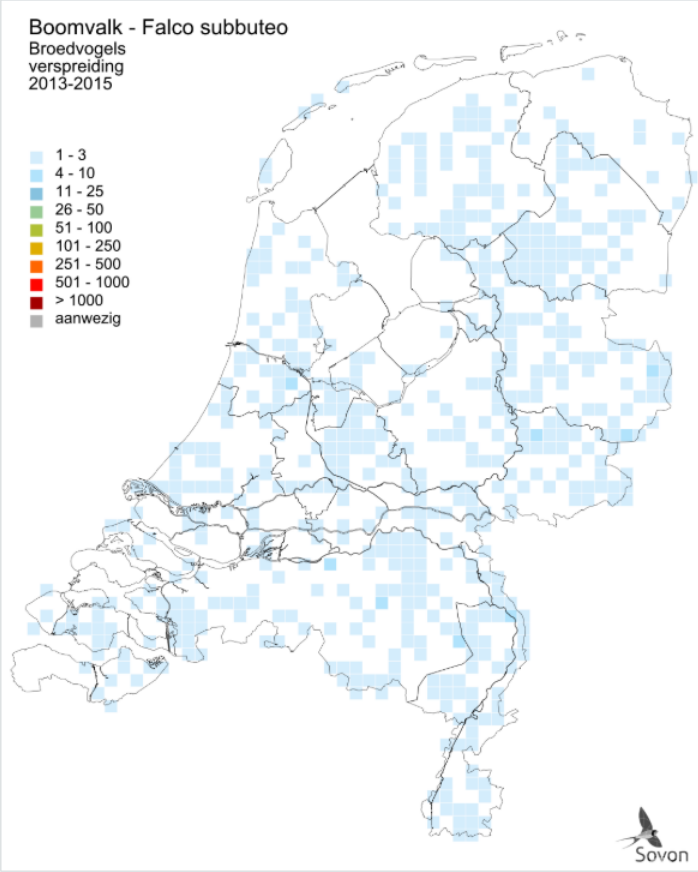
legbegin

Boomvalk legbegin (SOVON)

Datumgrenzen, normbezoeken en fusieafstand

geldige waarnemingen				**normbezoeken**				**minimaal vereist**			**fusie-**
adult	paar	terr	nest	migrant	1	2	3	seizoen	datumg	datumgrens	**afstand**
.	.	X	X						2	25-4 t/m 31-8	1000
X	X	.	.					3	2	25-4 t/m 31-8	1000

Boomvalk - Falco subbuteo
Broedvogels
verspreiding
2013-2015
1 - 3
4 - 10
11 - 25
26 - 50
51 - 100
101 - 250
251 - 500
501 - 1000
> 1000
aanwezig
Sovon

Evaluatie

We hebben vanaf week 7 (10 feb) tot en met week 34 (17 augustus) waargenomen. Het betreft 81 uur gezamenlijk (totaal dus 162 uur). Daarnaast elk ook nog wel 3 uur per week vanaf mei (78 uur). De totale tijdsinspanning was dus 240 uur. Dit is duidelijk lager dan vorig jaar, toen was het 320 uur maar de effectiviteit is zeker gelijk aan vorig jaar.

Met z'n tweeën kijken is handig want je kan dan altijd het gehele gebied overzien. Maar dat is vooral zinvol in de beginperiode als je nog op zoek bent naar paren en nestlocaties. Voor ons zijn er de volgende leermomenten om volgend jaar toe te passen:

Basiskaart

- Inventariseren van nesten en kasten in februari/maart is noodzakelijk. Dit kan op een kaartje worden ingetekend. Van grote nesten is het wenselijk om de locatie exact in te meten (gps waypoint) . Dit betreft natuurlijk in eerste instantie de succesvolle nesten van 2026;

Minder nestcontroles als ze aan het broeden zijn

- Het principe dat je als een torenvalk of buizerd op het nest zit, dat je dan de eerste 3 of 4 weken niet meer hoeft te kijken is goed affectief.
- Je mist mogelijke verstoringen wel, maar als het goed gaat kan je naar 4 weken jongen zien en staan ze na 6 weken duidelijk zichtbaar op het nest (en na 8 weken vliegen ze uit);
- Het blijkt zinvol te zijn op potentieel geschikte locaties waar je slechts incidentele waarnemingen van hebt toch te blijven volgen (juli/augustus). Dit jaar hebben we op 2 locaties het aantal jongen (buizerds) vastgesteld, zonder dat we de nestplek wisten;

Torenvalken

- Het fotograferen van het aantal eieren van de torenvalk in de kast is best bewerkelijk Je moet het met z'n tweeën doen. Het grote voordeel is dat je kennis maakt met de grondeigenaar en die vinden het zeer leuk dat je de torenvalken inventariseert. Je bouwt dus een netwerk.
- Het fotograferen vindt plaats in een periode dat de buizerds ook op het nest zitten, dus feitelijk heb je tijd over om dit te doen.

We hebben veel leuke waarnemingen gedaan en zien ook een heleboel onverklaarbare dingen. Bijvoorbeeld bij de torenvalken. Die houden zich niet aan de afstanden tot de kast, zoals in de literatuur weergegeven. We zien ze tot 2 km of meer foerageren. Misschien moeten we onze waarnemingen daar nog een keer op doornemen en 'verloren' waarnemingen toewijzen aan succesvolle kasten, zodat we een beter beeld van de grootte van het territorium kunnen krijgen. Misschien iets voor van de winter.
Ook zijn sperwers lastig: wel een baltsend paartje gezien maar verder niks.

Groet Adri-Jan en Justus